

Sygn. akt III SO 7/12

POSTANOWIENIE

Dnia 12 czerwca 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Kazimierz Jaśkowski (przewodniczący)

SSN Maciej Pacuda

SSN Romualda Spyt (sprawozdawca)

w sprawie J. K.

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 12 czerwca 2012 r.,
zażalenia wnioskodawcy na postanowienie Sądu Najwyższego - Izby Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych z dnia 13 marca 2012 r., sygn. akt III SO 3/12,

odrzuca zażalenie.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 13 marca 2011 r. Sąd Najwyższy po rozpoznaniu zażalenia J. K. na postanowienie Sądu Najwyższego - Izby Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych z dnia 9 stycznia 2012 r., w sprawie III SO 3/12 (odrzucające zażalenie na postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 stycznia 2010 r., którym odrzucono zażalenie na postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 listopada 2011 r., mocą którego pozostawiono bez dalszego biegu protest przeciwko ważności wyborów do Sejmu i Senatu RP), odrzucił zażalenie jako niedopuszczalne.

W uzasadnieniu wskazano, że orzeczenia Sądu Najwyższego nie są zaskarżalne i ta zasada odnosi się również do zaskarżenia postanowienia, którym

odrzucono uprzednie zażalenie na postanowienie Sądu Najwyższego o pozostawieniu protestu wyborczego bez dalszego biegu.

J. K. zaskarżył to postanowienie zażaleniem, wnosząc o „uchylenie postanowienia wydanego w postępowaniu dotkniętym wadą nieważności i bez podstawy prawnej, rażąco naruszającego art. 2, 7, 30, 32, 40, 45 ust. 1, 77 ust. 2, 78, 129 ust. 2, 176 ust. 1, 183 ust. 2 Konstytucji RP oraz art. 3, 6.1, 13 i 14 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności”.

W uzasadnieniu zażalenia podniesiono, że „rażąco naruszono art. 395 § 2 k.p.c., bowiem zażalenie z dnia 14 lutego 2012 r. oczywiście uzasadnione i zarzucające nieważność postępowania winno być przekazane Izbie SN”. Wskazano ponadto, że „Nie wykazano bezzasadności żadnego z zarzutów zażalenia a wywody prawne są dowodem poświadczenia nieprawdy o znaczeniu prawnym ze szkodą dla państwa prawa, czyli nas wszystkich. Sąd Najwyższy nie jest najwyższym organem władzy sądowniczej bowiem jest jedynie jednym z naczelnym organów tej władzy, której przewodzi Trybunał Konstytucyjny i którego też dotyczy bezwzględny art. 176.1 Konstytucji RP. Kodeks wyborczy absolutnie nie stanowi iż w sprawie ważności wyborów parlamentarnych od orzeczeń 3 sędziów SN nie przysługują zażalenia bowiem są one wydane w I instancji cywilnej i co jest oczywiste, a art. 6.1 Konwencji o OPC i PW dotyczy zarówno I jak i II instancji sądowej bez wpływu na art. 13 Konwencji.”

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie jest dopuszczalne i dlatego zostało odrzucone. Sąd Najwyższy podtrzymuje stanowisko w tej kwestii wyrażone w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 13 marca 2012 r. III SO 3/12, przytaczając tezy jego uzasadnienia:

1. Odwołanie się w zażaleniu do szeregu przepisów procedury cywilnej jest nietrafne, dlatego że sprawy nie rozpoznawał sąd powszechny. Nawet gdyby zaskarżone postanowienie o odrzuceniu środka zaskarżenia (zażalenia) wydał sąd powszechny, to badaniu nie podlegałoby orzeczenie, od którego ten środek zaskarżenia został wniesiony, lecz tylko czy dopuszczalne jest

samo zaskarżenie (zażalenie) uprzedniego orzeczenia o odrzuceniu środka zaskarżenia. W postępowaniu cywilnym nie każde orzeczenie sądu powszechnego drugiej instancji podlega zaskarżeniu.

2. W tej sprawie rozważania dotyczące postępowania przed sądem powszechnym nie są konieczne, gdyż orzeczenia Sądu Najwyższego nie są zaskarżalne i ta zasada odnosi się również do zaskarżenia postanowienia, którym odrzucono uprzednie zażalenie na postanowienie Sądu Najwyższego o pozostawieniu protestu wyborczego bez dalszego biegu, jak również do zaskarżenia postanowienia, którym odrzucono uprzednie zażalenie na postanowienie o odrzuceniu zażalenia na postanowienie Sądu Najwyższego o pozostawieniu protestu wyborczego bez dalszego biegu.
3. Zaskarżalność orzeczenia Sądu Najwyższego stanowiłaby wyjątek, który musiałby być wyraźnie uregulowany.
4. Wyłączenie zaskarżenia orzeczeń Sądu Najwyższego wynika z ustrojowego usytuowania tego Sądu (art. 175 i art. 183 Konstytucji RP), który nie jest sądem powszechnym, a więc ani sądem pierwszej, ani sądem drugiej instancji.
5. Podstawą zaskarżenia nie może być art. 176 ust. 1 Konstytucji RP, gdyż zasada dwuinstancyjności postępowania dotyczy jedynie spraw przekazanych na mocy ustaw do właściwości sądów powszechnych.
6. Sąd Najwyższy nie sprawuje w tym przypadku wymiaru sprawiedliwości w trybie nadzoru nad działalnością sądów powszechnych (art. 183 ust. 1 Konstytucji RP), lecz spełnia inne zadanie określone w ustawie (art. 183 ust. 2 Konstytucji).
7. Zakres tych zadań (funkcji) Sądu Najwyższego jest ściśle określony w ustawie z 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym – art. 1 (Dz.U. Nr 240, poz. 2052 ze zm.). Przepisy tej ustawy, w szczególności dotyczące postępowania przed Sądem Najwyższym (art. 57 i następne), nie pozwalają przyjąć, iżby orzeczenie Sądu Najwyższego podlegało zaskarżeniu. Wszelka kontrola orzeczeń Sądu Najwyższego musiałaby zostać wyraźnie określona w ustawie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 29 czerwca 2011 r., III SO 4/11, LEX nr 1095949).

8. W każdym systemie sądownictwa istnieje najwyższa instancja sądowa, której orzeczenia nie podlegają dalszemu zaskarżeniu. Tak jest co do orzeczeń – wyroków i postanowień – Sądu Najwyższego. Stronie nie przysługuje ani zażalenie (art. 394¹ k.p.c.), ani skarga kasacyjna (art. 398¹ k.p.c.), ani skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia (art. 424¹ k.p.c.) – (postanowienie Sądu Najwyższego z 20 czerwca 2007 r., I UZ 13/07, LEX nr 898802).
9. Pierwotne postanowienie o pozostawieniu protestu wyborczego wydał Sąd Najwyższy w szczególnym trybie ustawy z 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (Dz.U. nr 21, poz. 112 ze zm.). Ustawa ta nie zmienia zasady, iż orzeczenia Sądu Najwyższego nie są zaskarżalne. Skoro właściwość sądów i postępowanie przed sądami określają tylko ustawy, to również w ustawie musi być wyraźnie określony środek zaskarżenia (art. 176 ust. 2 Konstytucji RP). Zatem zaskarżenie postanowienia Sądu Najwyższego z 13 marca 2012 r., III SO 3/12, nie jest dopuszczalne dlatego, że nie został określony środek zaskarżenia orzeczenia Sądu Najwyższego.
10. Art. 6 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, określający prawo do sądu i rzetelnego procesu, nie gwarantuje jurysdykcji drugiego stopnia (nie wymaga kontroli rozstrzygnięcia przez drugą instancję sądową). Wymaga tego dopiero art. 2 Protokołu nr 7 do Konwencji, lecz tylko w przypadku uznania przez sąd za winnego popełnienia przestępstwa. Wyjątkiem od tej sytuacji jest przypadek, gdy dana osoba była sądzona w pierwszej instancji przez Sąd Najwyższy. Konsekwentnie skoro odrzucenie zaskarżenia nie jest sprzeczne z art. 6, to nie ma znaczenia odwołanie się żalącego do art. 13 tej Konwencji, niezależnie od tego, że orzeczenie w sprawie wydał Sąd Najwyższy jako najwyższa instancja sądowa, sprawa zaś dotyczyła szczególnego uprawnienia do protestu wyborczego, którego przesłanki określa ustawa.

Z tych motywów orzeczono jak w sentencji.